

Pædagogisk læreplan for

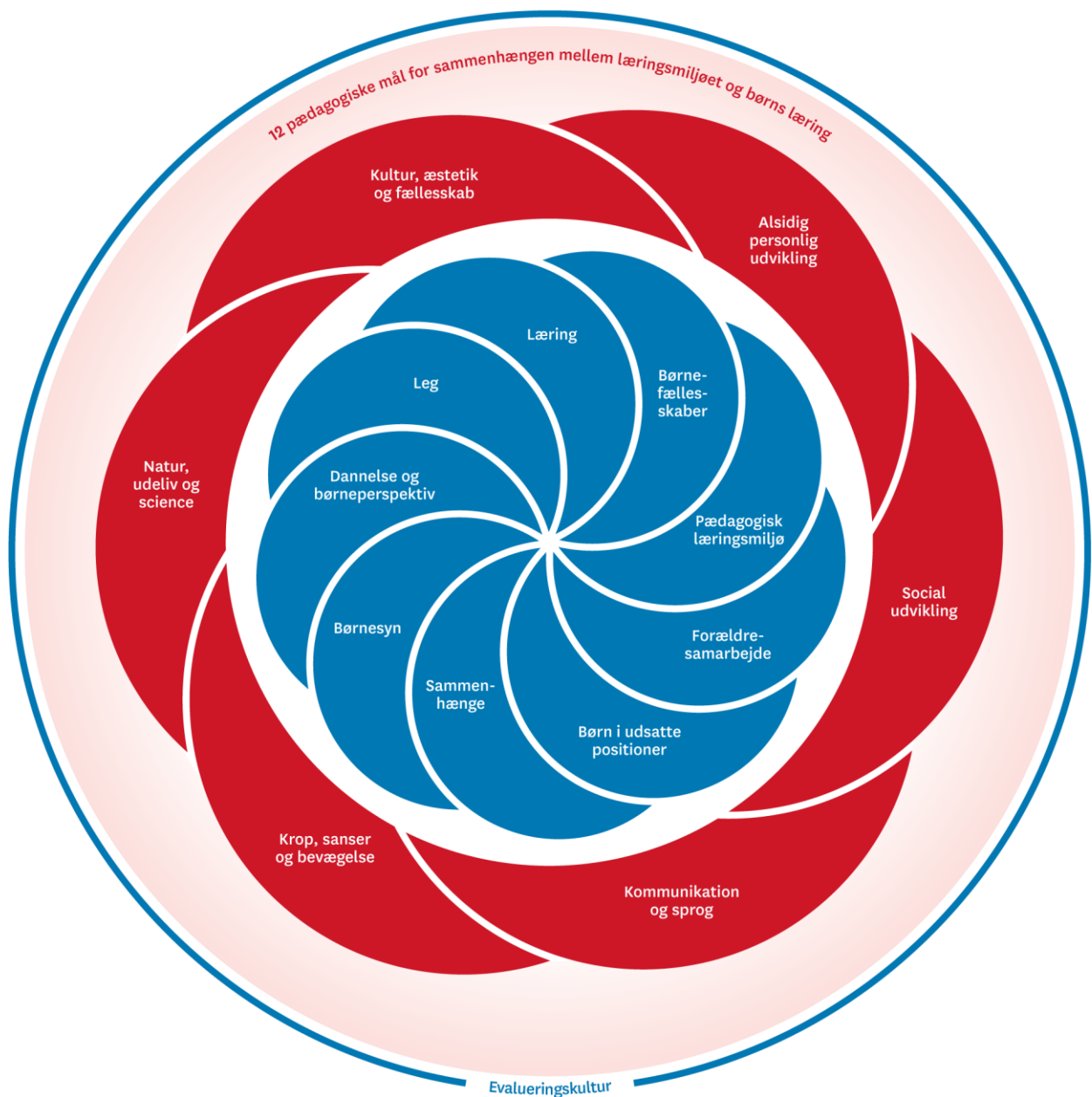
Vuggestuen Mælkebøtten 2020

Klynge J/Øbrobørnene.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det

fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de

tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og](#)

[indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Vuggestuen Mælkebøtten er en lille vuggestue med 36 børn. Vi bor på det ydre Østerbro. Vi ligger lige ved siden af kildevældparken og tæt på fælledparken. Vi ligger ml. Ryparken og Svanemøllens station, så der er gode transportmuligheder.

Vuggestuen har 3 stuer, Rød, Grøn og blå hvor der på hver stue går 12 børn og 3 medarbejdere. Alle 3 stuer er aldersintegrerede

Ud over Mælkebøtten består Klynge J af:

- Integreret Institution Børnevænget: 48 vuggestuebørn og 80 børnehavebørn.
- Luna: vuggestue med 36 børn
- Integreret institution Kong Tumle med 24 vuggestuebørn, 24 børn i hjemmebørnehaven, og 50 udflytterbørn.
- Integreret institution Himmelrummet: 36 vuggestuebørn og ca. 50 børnehavebørn

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I klynge J har vi et menneskesyn som hedder: Mennesket fødes med et potentiale, der under de rette individuelle forudsætninger foldes optimalt ud.

Vores vision er at give alle børn de bedste forudsætninger, for at trives, ansvarfuldt mestre eget liv og blive livsduelige hele mennesker.

Vores kerneopgave er at understøtte børns trivsel og udvikling, så de kan tage vare på eget liv og blive ansvarlige og aktive deltagere i livets fællesskaber.

I Mælkebøtten har vi fokus på at skabe en tryk ramme og hverdag for børnene, hvor de har mulighed for at udvikle sig i forhold til egne præmisser og tempo, og hvor de trives, lærer og dannes. Vi arbejder med at børnene, så langt hen ad vejen kan være aktive medspillere i deres eget liv og hverdag, og være en del af fællesskabet hvor man hjælper hinanden og får lov til at gøre de ting, man selv kan, med støtte fra en voksen.

Vi har en grundtanke om, at barnet har en værdi i sig selv, og vi er opmærksomme på at børnene har en oplevelse af, at der altid er voksne som kan hjælpe og støtte dem, når der er behov for dette. Alle børn skal opleve,

at de er en del af et større fællesskab, hvor man passer på hinanden, og står til rådighed, når der er brug for det.

Alle børn skal føle sig hørt, set og forstået, hvor der bliver taget udgangspunkt i det enkelte barn. Alle børn er forskellige og derfor er vi nødt til se hvor barnet befinder sig i forhold til dets udvikling og tage udgangspunkt i netop dette, og sørge for at barnet får den støtte der skal til i forhold til deres nærmeste udviklingszone.

At opleve et fællesskab med andre børn udvikler barnet, ved at det skal fungere i et samspil og interagere med andre børn både i leg og konfliktsituationer. Barnets udvikling ses tydeligt i legen og derfor spiller leg også en stor rolle i barnets hverdag.

Legen bliver tilgodeset over hele dagen, ved at der gøres klar til leg og legetøjet bliver opdelt i legezoner, så det er tydeligt for børnene at se, hvad de pågældende zoner kan bruges til. I vuggestuen kunne der eks. være en køkkenzone, en legezone og en dukkezone. Her bliver legetøjet sat op, så det virker spædende og inspirerende og indbyder til leg.

I Mælkebøtten har vi en pædagogisk målsætning som er:

At skabe et stimulerende, trygt og omsorgsfuldt miljø, hvori børnene kan udvikle kompetencer, styrke selvværdet og selvtilliden samt udvikle tillid og respekt for andre.

Vi ønsker i hverdagen at se, høre og forsøge at forstå børnene, så de gives mulighed for en optimal udvikling med udgangspunkt i gruppen og den enkelte. I læreplanen er de 6 læreplanstemaer nærmere beskrevet ligesom børnesyn, dannelse og læringsforståelsen er det.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø i Mælkebøtten er evigt foranderligt og dynamisk. Hvilket betyder at både personale og ledelse kontinuerligt skal være nysgerrige på, hvordan vi i vores praksis bedst tilrettelægger, organisere og rammesætter hverdagen med udgangspunkt i den pågældende børnegruppens behov.

Derfor arbejdes der i Mælkebøtten systematisk og velovervejet omkring det daglige læringsmiljø.

Der arbejdes bevidst med at skabe et pædagogisk læringsmiljø over hele dagen.

Der er præget af:

- Omsorg og tryghed.
- Undersøge og gå på opdagelse i børnenes nysgerrighed og interesser.
- Socialt samspil og fællesskaber.
- Faste genkendelige rutiner og organisering.
- Arbejde med faste voksen-positioner & mindre børnegrupper.
- Gøre klar til legen over hele dagen

I Mælkebøtten skal børn opleve at blive taget alvorligt. At blive set, hørt og forstået, i det daglige, og have medindflydelse på hvad der sker i deres dagligdag og dagens faste rutiner.

- **At blive set** vil sige at voksne modtager børn med øjenkontakt, nærvær og indlevelse.
- **At blive hørt** vil sige at blive taget alvorligt i en anerkendende relation.
- **At blive forstået** vil sige at voksne prøver at se med børns øjne og høre barnets budskab og intention, for derigennem at forstå det barnet forstår.
- **At have medindflydelse** vil sige at, blive medinddraget i hverdagspædagogikken og kunne være med til selv at bestemme, alt efter barnets alder.

Målet, er at børnene udvikler sig til hele selvstændige mennesker, som har lyst til at indgå i sociale relationer.

Personalet kender det enkelte barn, og kan ud fra denne viden udfordre barnet og udvikle dets kompetencer.

Personalet i Mælkebøtten arbejder med positioner i hverdagen for at sikre at alle børn kan blive set, hørt og forstået. Personalet er opmærksomme på at fordele positioner mellem sig over hele dagen, og det er planlagt og skemalagt.

Positionerne er disse 3

1. FORDYBER(FORDYBELSE)

Personale der er igangsætter af lege og fordyber sig i længevarende leg/aktivitet med børnene, velvidende at dette er muligt, da andre voksne har fokus på børn, der er kede af det og/eller har brug for hjælp. Her dannes en tryk base i læringsrummet, hvor der er vokseninitierede lege, som børnene kan søge.

2. FLYVEREN

Personale der hjælper børnene med praktiske ting, hjælper med at løse konflikter og trøster børn. Kan også være i leg/samspil med børnene, men er opmærksom på at have overblikket og have øje for de børn, der har brug for hjælp. (Hvis alle børn er fordybet i leg, så vil en flyver kunne lege/spille med børn vel vidende, at det er den voksne som går, hvis der er børn der har brug for hjælp).

3. OMSORGSGIVEREN/OPSØGEREN

Personale der er opmærksomme på børn, der ser ud til ikke at være en del af børnefællesskaberne og hjælper børn ind i lege/fællesskaber. Stimulerer, igangsætter til leg og samspil børnene imellem, med det formål at favne børn, der har brug for ekstra omsorg i forhold til at komme i samspil med andre børn. (i vuggestuen er denne rolle primært tænkt som en voksen på gulvet).

På legepladsen organiseres disse positioner, så det derved sikres at der både er planlagte læringsrum (Fordyber). Personale (Omsorgsgiver) der er opmærksomme på og hjælper børn der mistrives eller har svært ved at blive en del af en leg/et fællesskab. En (Flyver) der løser konflikter, finder legetøj frem, skifter en ble m.m. Alle 3 positioner er ikke nødvendigvis i spil samtidig på alle tider af hele dagen. Det vigtige er, at organiseringen via positionerne giver forskellige roller blandt personalet, der øger kvaliteten af det pædagogiske arbejde, og mindsker kompleksiteten og hjælper det pædagogiske personale med at planlægge og prioritere den pædagogiske kerneopgave.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Inden et barn starter i Mælkebøtten bliver forældrene tilbudt en før-start-samtale. Her bliver man præsenteret for hvad man kan forvente som forældre i institutionen, og personalet kan få informationer om barnet.

Vi tilbyder individuelle samtaler efter behov, hvis enten personalet eller forældrene har noget de gerne vil drøfte. I hverdagen prøver vi så vidt muligt at snakke med forældrene om barnets dag, og ellers dokumentere vi hverdagen med dagbog og billeder via Kbh. Barn.

Vores forældresamarbejde er prioriteret højt, vi ser samarbejdet som et partnerskab, hvor barnets trivsel og udvikling er vores fælles interesse.

Forældreråd/bestyrelse:

Mælkebøtten har et forældreråd, hvor forældre har mulighed for at sidde med som repræsentanter. Alle referater bliver lagt ud på KBH barn, så alle kan følge med i hvad der bliver arbejdet med i forældrerådet. Forældrerådet holder møde ca. 4 gange om året.

Derudover er der en forældrebestyrelse i klyngen, hvor der er repræsentanter fra de enkeltes enheders forældreråd. De afholder møde ca. 4 gange om året.

I forældresamarbejdet lægges der stor vægt på, at det er et partnerskab og ligesom de kan forlange og forvente noget af os, så forventer vi også noget af forældrene. Vi har dialog med forældrene om vigtigheden af, at de skal understøtte og videreudvikle de færdigheder som børnene tilegner sig i Mælkebøtten.

.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børns trivsel gennemgås via TOPI (tidlig opsporing og indsats) 2 gange om året.

TOPI giver mulighed for at kigge på barnets trivsel og hvis der er en bekymring for barnet.

Børn i udsatte positioner kan eks. være:

- Skilsmisse hos forældrene
- At man bliver storesøster/bror

- Manglende forståelse for de sociale spilleregler
- At man ikke er alderssvarende sprogligt, motorisk, kognitiv eller emotionelt
- Stille og udadreagerende børn

I Mælkebøtten arbejder vi på at alle børn skal være en del af fællesskabet, og vi tilrettelægger et læringsmiljø, som kan tilgodese dette. Vi arbejder med små grupper af børn, hvor personalet har et godt kendskab til det enkelte barn og derfor kan støtte op om barnets eventuelle udfordringer.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Når vi tager på små ture med mælkebøttens børn, bruger vi lokalområdet. Vi har kildevældslegepladsen og kildevældsparken lige ved siden af os, som vi bruger ofte. Derudover har vi fælledparken inden for gå afstand, hvor der er rige muligheder for børnene til at få brugt deres krop. Hvis vi vil på nogle lidt længere ture, er der kort afstand til enten Ryparken eller Svanemøllens station.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I mælkebøtten har vi stor fokus på indretning på stuer og det fysiske læringsmiljø.

Vi prioriterer, at alt er i børnehøjde, for at skabe et miljø hvor tingene er tilgængelige for børnene. Det gør vi ved at skabe tilgængelige legezoner på stuerne, der understøtter børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskaberne og hverdagspædagogikken i løbet af dagen.

Vi arbejder med at det legetøj, som er fremme, skal stå så børnene ikke behøver en voksen for at tage det frem. Alt legetøjet skal stå i børnehøjde. Legetøjet bliver sat frem så det virker indbydende og opfordrer til leg og der vil på den måde opstå børneinitierede lege.

Vi arbejder med legezoner på stuerne, som tydelig tilkendegiver hvilken form for leg, man kan lege i den pågældende zone. Det giver børnene mulighed for at lege med hinanden, lege på gulvet, lege ved bordet og lege, hvor der også er mulighed for voksendeltagelse.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet **Alsidig personlig udvikling**
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
 - Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
-

Eksempel fra praksis:

Vi anerkender børnenes følelser ved at sætte ord på, eks” jeg kan se du bliver ked af det, jeg tror du er sulten, træt” osv.

Vi hjælper børnene i konflikter. Vi sætter ord på hvad der var svært og hjælper børnene videre.

De er med til at hjælpe de voksne, de henter vogne, dækker bord, hente vasketøj osv. Hjælper og på den måde får følelsen af at være vigtig for fællesskabet.

Vi hjælper børnene med at hjælpe hinanden. De store kan hjælpe de mindre med at finde en sut, en strømpe eller hente en voksen.

I mælkebøtten arbejder vi med at lave små rum i det store rum, og derpå lave små grupper med nogle børn fra grupperne. Dette gør vi for at kunne se og høre alle børn, og for at kunne støtte alle børn i legen/aktiviteten og på den måde ikke miste dem. Dette kan f.eks. være i morgenstunderne hvor der kan være mange børn inde på stuerne, at fordyberen forholder sig i sin position og fordyber sig sammen med børnene og hjælper dem til at udvikle videre på deres leg, så børnene på den måde bliver endnu mere engageret og udvikler selv videre på deres leg.

I vores pædagogiske arbejde er det vigtigt at børn føler at de kan være en del af dagligdagen og at der ikke er alt for store krav til dem, som de ikke kan leve op til. Derfor er det vigtigt for os at børnene føler sig udfordret, men ikke så meget at det slår dem ud, så de føler uduelige - men at de får udviklet deres tillid til deres egen potentialer. Det kunne f.eks. være når et barn skal kravle op på en trip trap eller skammel, at barnet bliver støttet i processen og kan mærke min støtte og tro på barnet kan.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eks. fra dagligdagen:

Vi hjælper børnene med at løse konflikter. Sætter ord på det der er svært. Hjælper de andre børn med at forstå hvorfor et barn reagere som det gør. Vi danner små grupper så alle børn har mulighed og mod til at deltage i aktivitet.

Vi laver aktiviteter, hvor der er en pædagogisk bagdør, så alle børn kan være med på egne præmisser

I børnenes dagligdag er der mange aktiviteter der sker i løbet af en dag. Den sociale udvikling har derfor stor betydning, da det er igennem den at barnet får dannet relationer til de andre børn, men også at barnet igennem den relation og socialisering kan lære at mærke sine egen følelser eller grænser, men også de andres. Børns perspektiv er derfor en vigtig del i denne læreplan.

I vores dagligdag i mælkebøtten udviser vi dette ved at prøve at sætte os i børnenes sted og støtte op om en begyndende relation mellem nogle børn. Dette kunne f.eks. ske ved at vi planlægger en aktivitet hvor vi tager de børn, som vi har set, har en begyndende relation sammen, med i denne aktivitet og på den måde støtter dem i at udvikle deres socialisering til hinanden. Derudover hjælper vi og støtter vi også børnene i hvordan konflikter kan løses bedst muligt. F.eks. når vi på legepladsen hvis der er konflikt over en skovl, at man anerkender børnene i hvad der sker og finder en løsning sammen.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eks fra dagligdagen:

I mælkebøtten arbejder vi med at stimulere børnenes sprog. Vi sætter ord på alt det vi gør med børnene. Vi laver dialogisk læsning med børnene. Når børnene dækker bord, gør vi meget ud af fortælle hvem de sidder ved siden af og overfor, og når et barn dækker bord, siger vi hvem de skal give tingene til, så de får en forståelse af, hvem de andre børn er. Vi venter med at svare børnene i 18-20 sekunder, fordi de lige skal have lov til at tænke. Vi taler rigtigt meget med børnene.

Vi bruger babytegn med de mindste.

Vi sætter ord på det børnene gør, sætter ord på og anerkender deres følelser. Dialogisk læsning.

Vi synger med dem.

Vi taler med børnene.

Vi inddrager børnene i hverdagens gøremål, og sætter ord på hvad de/vi gør bruger.

I vores pædagogiske arbejde sætter vi ord på det vi gør med børnene, og hvad der skal ske som f.eks. når et barn skal ud og have skiftet en ble. I en bleskiftsituation har sprog og kommunikation en stor betydning. I den situation giver det en mulighed for at have én til én kontakt, og det prioriterer vi meget højt, derfor tager vi os god tid om det.

Ved måltider sætter vi det højt, at vi har tid og mulighed for kunne have en dialog med børnene. Vi taler f.eks. om det vi spiser, hvad de har lavet derhjemme, til formiddag og hvad der skal ske når de har spist.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Her kommer nogle eksempler fra praksis.

I mælkebøtten har børnene stor mulighed for at udfolde sig motorisk, vi har på hver stue et hjørne hvor man kan tumle og udfordre sig selv. Det kan være i puderummet som vi har og så er der en klatrevæg børnene kan kravle på. Vi har et kuglebassin men bolde i som beroliger og stimuler deres sanser. Når vi skal spise eller laver andre aktiviteter, så får børnene rig mulighed for at øve sig i at kravle op og ned ad stole. Vi holder fællessamling, hvor vi har fokus på kroppen. Vi arbejder med at stimulere børnenes sanser, bruger modellervoks og bager boller hvor børnene har fingrene i bolledejen. Ved

måltiderne får børnene selv lov til at smøre deres egen mad med kniv. Vi lader også børnene bruge kniv og gaffler ved måltidet. Det styrker deres sanser og motorik at spise med kniv og gaffle. Børnene er også med til at dække bord ved hvert måltid og de henter vognen ned i køkkenet. Vores køkkendame fortæller, hvad det er børnene skal have at spise og det skal børnene gå tilbage til stuen og fortælle til deres venner, de får selvfølgelig hjælp fra de voksne. De øser os selv op på deres tallerken og giver så maden videre til den der sidder ved siden af.

Vi går på bare tæer på legepladsen, så vi kan mærke det vi går på.
Vi mærker sne, græs, sol, kulde, varme, sand m.m.
Der bliver bagt sammen med børnene.
De får tilbud om massage af krop fødder og ansigt.
Vi boltrer os i boldbassinet.
Vi tumler i puderne.
Vi kravler på ribben.
Vi gynger, rutsjer, kravler, løber, danser, hopper.
Vi tager på ture bl.a. til Fælledparken, hvor vi kan hoppe på trampoliner.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler fra praksis:

I mælkebøtten går vi meget ud på legepladsen. Der kører børnene på cykler og scooter. De kan gynges og lege i sandkassen. Der er også nogle træstubbe som vi vender og kigger efter krible krable dyr (insekter). Vi har også højbede hvor vi sidste sommer plante jordbær i, det var børnene med til at gøre. De er med til at vande de blomster og planter vi har på legepladsen. Vi går også på ture i nærmiljøet, hvor der også ligger en sø, der er der rig mulighed for at se andre dyr som vi ikke ser legepladsen. Vi tager også på besøg i andre institutioner, hvor der også er rig mulighed at udfolde sig i naturen. Vi er ude i alt slags vejr (næsten), så børnene har mulighed for at opleve de forskellige årstider. Når

det er snevejr, kan vi tage sneen ind på stuen og røre ved det, se det smelte og lege med det. Vi laver kastaniedyr, tegner/maler træer og sætter visne blade på og andet. Vi har en ugentlig turdag med børn på tværs af stuerne og alle kommer med på et tidspunkt. Målet for turen afhænger af, hvilke børn der er med, hvad de viser interesse for/er nysgerrige på og hvor de er nærmeste udviklingszone-mæssigt.

Vi tager på ture i nærområdet.

Vi vender træstupper og kigger på dyr.

Vi leger på legeplads i alt slags vejr. Regn, sne, sol, blæst.

Vi tager sneen ind på stuen til de mindste.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler fra praksis:

Vi holder Fastelavn, maler tønde og maske.
Julefest, vi synger julesange og pynter op til jul.
Vi læser og fortæller historier.

Vi hører musik. Klassisk musik, nutidigt popmusik, gamle danske hit, børnemusik nyt og gammelt.

Vi fejrer fødselsdag og synger fødselsdagssange.

I mælkebøtten er det vigtigt for os at børn føler sig respekteret, anerkendt, set og hørt lige meget hvilken kultur de kommer fra - alle børn skal føle sig en del af fællesskabet.

Hver uge har vi fællessamling, hvor børnene har stor indflydelse på, hvad der skal laves/synges.

Fællesskabet er noget, der prioriteres højt i Mælkebøtten.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Mælkebøtten holder vi faste stuemøder en gang om ugen med faste dagsordener. Vi arbejder med 3 forskellige slags møder: Planlægningsmøder, børnemøder og evalueringsmøder. Vi evaluerer ud fra en fast skabelon, så vi sikrer en ensartethed i alle afdelinger. På planlægningsmøder udarbejder vi Øbro-

blomsten som tager udgangspunkt i læreplanstemaerne, og det er ud fra denne øbro-blomst at vi evaluerer.

Det er lederens ansvar at sikre, at der arbejdes systematisk med evalueringdelen og SMTTE, og derfor deltager leder på planlægning og evalueringssmøderne, for at understøtte personalet arbejde med systematisk dokumentation og refleksion.

Derudover arbejder vi med SMTTE-modellen, som vi bruger til udarbejdelse af handleplaner på børnene og til pædagogiske temaer.

Vi arbejder løbende med anbefalinger fra tilsynene, så vi hele tiden sikrer at vi arbejder hen imod de overordnede mål.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi bruger vores pædagogiske dage til evaluering af læreplanen. Vi har også mulighed for at bruge vores personalemøder.

På de ugentlige stuemøder evaluerer personalet på de læringsmål og aktiviteter som de har planlagt og arbejdet med via øbro-blomsten.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Da alle planlægningsmøder tager udgangspunkt i Øbro-blomsten, som er bygget op omkring læreplanstemaerne, sikrer vi at der er jævnligt reflekteres og at der foretages en systematisk evaluering.

Som udgangspunkt bruger vi altid følgende spørgsmål, når vi planlægger og evaluerer de pædagogiske temaer:

- *Hvad fik børnene ud af det?*
- *Hvordan kan vi se det?*
- *Hvad skal de voksne lære/øve sig på?*

Læreplanen evalueres på vores pædagogiske dage, som vi plejer at lægge op til påske.

